

Сьогодні, коли питання стійкості стає визначальним для майбутнього, мода також шукає шляхи переосмислення своїх підходів. Цифрова мода пропонує нову перспективу: завдяки можливостям віртуального дизайну вона створює образи, що існують виключно у цифровому вимірі. На перетині інновацій і моди, цей напрямок формує сучасну естетику та відкриває нові шляхи для самовираження, водночас пропонуючи стійкі рішення, що відповідають вимогам нашого часу.

Цифрова мода — це новітній напрям у світовій індустрії моди, що поєднує технології 3D-моделювання та дизайну одягу для створення предметів, які існують виключно в цифровому просторі. Ця концепція виникла на перетині інновацій у галузі моди, технологій та соціальних медіа, де віртуальні образи набули не меншої цінності, ніж фізичний одяг [1, с. 308].

Цифрова мода має кілька визначальних характеристик. По-перше, це відсутність фізичного об'єкта — одяг існує лише у віртуальному форматі. По-друге - глобальна доступність. Цифрові колекції доступні будь-кому через Інтернет, незалежно від географічного розташування, а цінова політика також дуже варативна. Такий одяг можна використовувати в соціальних мережах, відеоіграх, метавсесвітах, що дозволяє людям персоналізувати свої віртуальні образи. І найважливіший аспект — це екологічність. Цифровий одяг не потребує ресурсів для виробництва, транспортування, зберігання, а також його не треба переробляти чи утилізувати.

Цифрова мода з'явилася як реакція на глобальні зміни в модній індустрії, включаючи вплив на довкілля, зростання інтересу до віртуальних світів, розвиток технологій та пандемію. Черевач В. у своїй статті виділяє кілька напрямків цифрової моди. 3D-моделювання – програми, як CLO 3D і Marvelous Designer, дозволяють створювати віртуальні прототипи одягу, що знижує потребу у фізичних зразках. Доповнена реальність (AR) – користувачі можуть приміряти одяг і аксесуари через додатки. Віртуальна реальність (VR) – створення віртуальних шоурумів і показів мод. NFT і блокчейн – цифрові колекції одягу у форматі NFT, які можуть продаватися та колекціонуватися [1, с. 310].

Найхарактернішим прикладом розвитку цифрової моди є бренд The Fabricant, одяг якого існує виключно у цифровому форматі, без фізичних аналогів. The Fabricant – перший у світі цифровий будинок моди, заснований у 2018 році в Амстердамі. Бренд змінив традиційний підхід до моди, представивши цифрові 3D-об'єкти замість фізичних виробів. Одяг «The Fabricant» використовується в онлайн-просторах, соціальних мережах і метавсесвітах (рис. 1), [2]. Бренд пропонує нове бачення моди, де одяг не обов'язково має бути фізичним. Цифровий одяг дозволяє людям виражати індивідуальність у віртуальному світі. Відсутність фізичного виробництва

скорочує витрати на матеріали, зменшує відходи та вуглецевий слід. Цей підхід сприяє стійкості, оскільки не використовуються тканини, барвники, вода чи транспорт [3]. The Fabricant активно співпрацює з великими брендами, такими як Adidas, Puma та Off-White, а також з компаніями поза індустрією моди, наприклад, з Audi. Однією з помітних колаборацій стала співпраця з Adidas у 2021 році, коли було створено цифрові версії спортивних колекцій бренду. Мета цього партнерства полягала в розробці цифрових кросівок та одягу для віртуальних середовищ і метавсесвіту, що дозволило шанувальникам купувати цифрові копії товарів Adidas для використання на цифрових платформах [4]. Крім того, бренд співпрацював з фотографом Джінгнуою Чзан у проєкті «Xhories», в рамках якого були створені унікальні цифрові аксесуари для обличчя. Ці віртуальні прикраси покликані додати авангардний стиль і естетичні деталі до фотографій та цифрових аватарів (рис. 2), [5].

Далі розглянемо й інші колаборації бренду The Fabricant. Deer: цифрові шоломи з експериментальними текстурами та формами, призначені для використання в метавсесвітах та віртуальних просторах. Iridescence: перша цифрова сукня, продана як NFT, образ включає також аксесуари для обличчя для віртуальних аватарів та мистецьких проєктів (Рис. 3). RenaiXance: колекція цифрових аксесуарів з ретрофутуристичними елементами, що переосмислює класичні форми через призму цифрової моди. XXORIES: колекція, що показує унікальність і різноманітність особистості та закликає прийняти свої недоліки, проявити своє "потворне", підкреслюючи красу складності людського існування. MetaTABI (Maison Margiela, 2024): цей проєкт дозволяє колекціонерам взаємодіяти з віртуальними аксесуарами через доповнену реальність та надає доступ до майбутніх проєктів бренду, включаючи обмежені продукти та віртуальні досвіди. Primal Rave: колекція поєднує елементи голландської культури від XVII століття до стилю 90-х та створена для таємного лісового рейву, досліджує трансформуючу силу клубної культури та відображає еволюцію моди та культури, підкреслюючи зв'язок між минулим і сучасністю [3].

Цифрова мода пропонує екологічну альтернативу традиційному виробництву одягу, скорочуючи використання ресурсів та кількість відходів. Вже не треба забруднювати планету купою речей, куплених "на один раз", задля нової світлинки в соціальній мережі. Цифрова мода дозволяє знизити негативний вплив модної індустрії, яка є однією з найбільш забруднюючих у світі. Віртуальні колекції надають можливість швидше реагувати на модні тенденції ринку, створюючи нові моделі без витрат на матеріали, виробництво та робочу силу. Це цифровий шлях до більш стійкого майбутнього, де технології й екологія взаємодіють у створенні нового покоління моди.

Рис. 1. Цифровий одяг бренду The Fabricant

Рис. 2. Віртуальні прикраси, проєкт «Xxories»

Рис. 3. Iridescence, перша цифрова сукня, продана як NFT

Література

1. Черевач В. Цифрова мода: основні чинники виникнення та соціокультурне значення. Питання культурології // Київ / 2023. С. 308-311
2. The Fabricant: the world's first digital fashion house [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.iamsterdam.com/en/business/key-sectors-for-business/creative/stories/the-fabricant>
3. The Fabricant [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.thefabricant.com/collections>
4. The creations are always digital, never physical [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.internimagazine.com/features/the-fabricant>
5. Xxories, цифрові носії від The Fabricant, які прикрашають ваше обличчя [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://vogue.sg/the-fabricant-xxories>